

PATVIRTINTA
Vilniaus lietuvių namų direktoriaus
2024 m. vasario 9 d. įsakymo Nr. V1-22 (1.3)
(Vilniaus lietuvių namų direktoriaus
2026 m. kovo 16 d. įsakymo Nr. V1-51 (1.3);
Vilniaus lietuvių namų direktoriaus
2026 m. rugpjūčio 21 d. įsakymo Nr. V1-107 (1.3)
redakcija)

VILNIAUS LIETUVIŲ NAMŲ SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus lietuvių namų (toliau – Lietuvių namai) socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis 2025–2026 ir 2026–2027 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2025 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V-559 (aktuali redakcija).

2. Tvarkos aprašas reglamentuoja socialinės-pilietinės veiklos organizavimo Vilniaus lietuvių namuose tikslą ir uždavinius, veiklos turinį ir kryptis, atlikimo būdus, trukmę ir fiksavimą, koordinavimą bei priežiūrą.

3. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma pagrindinio ir vidurinio ugdymo proceso dalis, įrašoma į Lietuvių namų ugdymo planą ir siejama su pilietiškumo ugdymu, Lietuvių namų bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, platesnio konteksto kultūrinėmis bei socializacijos programomis.

II SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviai dalyvauti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

5. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

5.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

5.2. padėti įsisaugoti kiekvieno mokinio atsakomybę kuriant savo asmeninę, Lietuvių namų bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

5.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems bei Lietuvių namų bendruomenei.

III SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS IR KRYPTYS

6. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

6.1. **prasmingumo**. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinių organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

6.2. **asmeninio tobulėjimo**. Socialinę-pilietinę veiklą mokinys pasirenka atsižvelgdamas į savo interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenės konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystės ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitų vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

6.3. **socialinio teisingumo**. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Skatinamas mokinių savanoriavimas teikiant pagalbą per įvairias nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems paramos, neįgaliesiems, vienišiesiems ir pagyvenusiesiems asmenims, migrantams ir kitiems sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

6.4. **dalyvavimo**. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Mokiniai skatinami dalyvauti bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti Vilniaus lietuvių namų bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje (aplinkosauginėje) veikloje ir kt.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

7. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą, privaloma atlikti socialinę-pilietinę veiklą, kurios trukmė:

7.1. 5–8 ir I–II G klasių mokiniams – ne mažiau kaip 20 pamokų (valandų) per mokslo metus;

7.2. III–IV G klasių mokiniams – ne mažesnė nei 40 pamokų (valandų) per dvejus mokslo metus.

8. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas laikas nėra įtraukiamas į pamokų tvarkaraštį.

9. Socialinė-pilietinė veikla gali būti vykdoma individualiai ar grupėmis, Lietuvių namuose ar už jos ribų. Proporcija, kokia dalis socialinės-pilietinės veiklos atliekama Lietuvių namuose, o kokia – už jos ribų, nėra nustatoma, mokinys pats laisvai renkasi socialinės-pilietinės veiklos atlikimo vietą. Mokinys gali dalyvauti tiek Lietuvių namų, tiek kitų organizacijų siūlomose arba pačių mokinių pasirinktose veiklose ar iniciatyvose.

10. Mokiniui pageidaujant ši veikla gali būti vykdoma mokinių rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) ir vasaros atostogų metu.

11. Pagrindinio ugdymo programos mokinys socialinę-pilietinę veiklą besimokydamas atitinkamoje klasėje turi atlikti iki einamųjų mokslo metų ugdymo proceso pabaigos.

12. Pagal vidurinio ugdymo programą besimokantis mokinys socialinę-pilietinę veiklą turi atlikti iki mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą pabaigos. Proporcija, kokia dalis socialinės-pilietinės veiklos atliekama mokantis III Lietuvių namų klasėje, o kokia – mokantis IV Lietuvių namų klasėje, nėra nustatoma, mokinys pats laisvai planuoja socialinės-pilietinės veiklos atlikimo laiką.

13. Mokinio, besimokančio 5-8 ir I-II Lietuvių namų klasėse, vasaros atostogų metu atlikta socialinė-pilietinė veikla įskaitoma į aukštesnėje klasėje reikalingą atlikti socialinę-pilietinę veiklą, išskyrus, kai mokinys iki einamųjų mokslo metų ugdymo proceso pabaigos nėra atlikęs visų konkrečiai numatytų 20 valandų ir jam skiriama papildomo laiko atlikti socialinę-pilietinę veiklą vasaros metu. Tokiu atveju vasaros metu atlikta socialinė-pilietinė veikla įskaitoma į einamųjų mokslo metų privalomą atlikti socialinę-pilietinę veiklą. Jeigu mokinys vasaros metu atliko daugiau socialinės-pilietinės veiklos valandų, nei nustatyta konkrečiai klasei, valandų perviršis įskaitomas šio priedo 27 punkte nustatyta tvarka.

14. Mokiniui, baigusiam 5-8, I-II Lietuvių namų klases, vasaros atostogų metu atlikta socialinė-pilietinė veikla, pateikus veiklos atlikimą patvirtinančius dokumentus, įskaitoma į aukštesnėje klasėje reikalingą atlikti socialinę-pilietinę veiklą.

15. Mokiniui keičiant mokyklą mokslo metais, einamaisiais mokslo metais mokantis ankstesnėje Lietuvių namuose atliktos socialinės-pilietinės veiklos valandos įskaitomos tęsiant mokymąsi naujoje mokykloje, pateikus socialinės-pilietinės veiklos atlikimą patvirtinančius dokumentus.

16. Dokumentuose, kuriais patvirtinama mokinio atlikta socialinė-pilietinė veikla už Lietuvių namų ribų, nurodoma:

- 16.1. mokinio vardas ir pavardė;
- 16.2. atliktos veiklos turinys;
- 16.3. atliktos veiklos trukmė valandomis;
- 16.4. data, kada mokinys atliko veiklą;
- 16.5. organizacijos rekvizitai;
- 16.6. už organizuotą veiklą atsakingo asmens vardas, pavardė, kontaktinis telefono numeris ir / ar elektroninis paštas, parašas.

17. Mokiniui socialinę pilietinę veiklą atlikus Lietuvių namuose, už organizuotą veiklą atsakingas asmuo pateikia 16 punkte nurodytą informaciją mokinio klasės vadovui el. dienyno pagalba arba el. paštu.

18. Už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą Lietuvių namuose atsakingas klasės vadovas (kuratorius).

19. Lietuvių namuose kuratorius organizuoja individualius ir / arba grupinius ugdomouosius pokalbius mokiniams, kurių metu:

- 20.1. paaiškina apie socialinės-pilietinės veiklos prasmę;
- 20.2. pateikia rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą (galima kviesti įvairias organizacijas, kad jos pristatytų savo organizuojamas / įgyvendinamas veiklas ir pan.);
- 20.3. pasidalina geraisiais socialinės-pilietinės veiklos pavyzdžiais (galima kviesti vyresnius Lietuvių namų mokinius, kad jie pasidalintų savo gerosiomis patirtimis ir pan.);
- 20.4. supažindina su reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą;
- 20.5. paaiškina, kaip pasirengti socialinės-pilietinės veiklos planą, jei reikia, padeda jį pasirengti;

20.6. apibendrina mokinio įgytą patirtį, teikia grįžtamąjį ryšį.

21. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo žingsniai:

21.1. idėjų generavimas – mokinys apmąsto savo mokymosi patirtį ir priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, kaip dalyvavimas šiose veiklose padės jam augti ir tobulėti;

21.2. veiklos planavimas – mokinys planuoja savo socialinės-pilietinės veiklos užduotis padedamas klasės vadovo; mokinys pasirengia planą (1 priedas) pasirinktai socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti. Socialinės-pilietinės veiklos planas gali būti parengtas pagal socialinės-pilietinės veiklos rekomendacijose „Kaip organizuoti socialinę-pilietinę veiklą?“ pateiktą pavyzdį;

21.3. veiklos įgyvendinimas – mokinys atlieka nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis; periodiškai reflektuoja savo atliekamos socialinės-pilietinės veiklos prasmingumą ir pridėtinę vertę sau ir Lietuvių namų bendruomenei, visuomenei; jei reikalinga, mokinys keičia pirminį socialinės-pilietinės veiklos planą ir koreguoja nusimatytas užduotis, aptaręs su klasės vadovu, o prireikus klasės vadovas teikia pagalbą; kaupia ir pateikia klasės vadovui socialinės-pilietinės veiklos atlikimą patvirtinančius dokumentus;

21.4. veiklos įsivertinimas – pabaigęs nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, mokinys įsivertina savo patirtį, aptaria tai su klasės vadovu.

22. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimas:

22.1. 5 klasės mokiniams – 10 valandų skiriama ugdomiesiems pokalbiams, idėjų generavimui, veiklos planavimui, veiklos įsivertinimui ir 10 valandų skiriama socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, individualioms ir (ar) grupinėms mokinių pasiūlytoms ar Lietuvių namų pasiūlytoms ir suorganizuotoms iniciatyvoms, projektams, išskyrus šio priedo 27 punkte nurodytą atvejį;

22.2. 6–8 klasių mokiniams – nuo 3 iki 5 valandų skiriama ugdomiesiems pokalbiams, idėjų generavimui, veiklos planavimui, veiklos įsivertinimui ir atitinkamai nuo 15 iki 17 valandų skiriama socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, individualioms ir (ar) grupinėms mokinių pasiūlytoms ar Lietuvių namų pasiūlytoms ir suorganizuotoms iniciatyvoms, projektams, išskyrus šio priedo 27 punkte nurodytą atvejį;

22.3. I–IV Lietuvių namų klasių mokymas – nuo 2 iki 4 valandų skiriama ugdomiesiems pokalbiams, idėjų generavimui, veiklos planavimui, veiklos įsivertinimui ir atitinkamai nuo 16 iki 18 valandų skiriama socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, individualioms ir (ar) grupinėms mokinių iniciatyvoms, įvairių organizacijų siūlomoms veikloms ir (ar) projektams Lietuvių namuose ir (ar) už Lietuvių namų ribų.

23. Jaunesniems kaip 14 metų mokiniams pareiškus norą socialinę-pilietinę veiklą atlikti organizacijose už Lietuvių namų ribų individualiai arba grupėje, mokinio palydėjimo klausimas aptariamas su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais). Tik mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) sutikus lydėti savo vaiką į organizaciją, socialinė-pilietinė veikla gali būti įgyvendinama individualiai arba grupėmis už Lietuvių namų ribų.

24. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

24.1. pateikti savo asmeninius siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

24.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su Lietuvių namuose paskirtu asmeniu bei apsvarstyti jo teikiamus siūlymus ar rekomendacijas;

24.3. pasirengti socialinės-pilietinės veiklos užduotis ir planą (1 priedas) einamųjų mokslo metų pirmąjį mėnesį;

24.4. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

24.5. prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos planą, užduotis ir kt.;

24.6. kaupti ir pateikti savo socialinės-pilietinės veiklos atlikimą patvirtinančius dokumentus klasės vadovui;

24.7. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose klasės vadovu ir pateikti socialinės-pilietinės veiklos planą bei savo refleksiją raštu arba žodžiu;

24.8. susidūrus su sunkumais atliekant socialines-pilietines veiklas, informuoti klasės vadovą ir prašyti pagalbos.

25. Lietuvių namų direktorius:

25.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingą klasės vadovą (kuratorių) arba kitą asmenį ar asmenis;

25.2. sudaro sąlygas Lietuvių namuose paskirtiems asmenims organizuoti ugdomuosius pokalbius;

25.3. prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis Lietuvių namų infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

26. Klasės vadovo, atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą, pareigos:

26.1. organizuoti ugdomuosius pokalbius mokiniams;

26.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo;

26.3. padėti mokiniams pasirengti savo socialinės-pilietinės veiklos užduotis ir planus;

26.4. stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis / įgyvendinti pasirengtus socialinės-pilietinės veiklos planus ir vesti mokinio valandų apskaitą el. dienyne TAMO, užpildant mokinio skiltį „Socialinė – pilietinė veikla“;

26.5. pastebėjus ar mokiniui informavus, kad atliekant socialinę-pilietinę veiklą mokinyssusiduria su sunkumais, kviešti jį pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą;

26.6. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus;

26.7. ugdymo proceso pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinio patirtį ugdomojo pokalbio metu arba gavus mokinio refleksiją raštu ir suteikti mokiniui grįžtamąjį ryšį apie mokinio įvykdytas užduotis bei refleksiją.

27. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatą klasės vadovas fiksuoja įrašų „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“) el. dienyne TAMO, nurodo visų iki ugdymo proceso pabaigos atliktų socialinių-pilietinių veiklų valandų skaičių. Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko pasirengti naują planą ar patikslinti pasirengtą planą ir atlikti plane nusimatytas užduotis vasaros atostogų metu. Mokiniui atlikus plane nusimatytas užduotis ir surinkus daugiau valandų, nei numatyta 7 punkte, mokinio prašymu socialinės-pilietinės veiklos valandos, viršijančios 7 punkte nurodytą minimalų valandų skaičių, gali būti įskaitomos į aukštesnėje klasėje privalomą atlikti socialinę-pilietinę veiklą.

28. Formalus dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose neįskaitomas kaip socialinė-pilietinė veikla, tačiau jei mokinyss dalyvauja konkursuose, varžybose, parodose, koncertuose, minėjimuose kaip atlikėjas, žaidėjas, pranešėjas ir t. t., tuomet mokiniui pateikus dalyvavimą patvirtinantį dokumentą ši veikla įskaitoma kaip socialinė-pilietinė veikla. Už dalyvavimo faktą skiriama 1 socialinės-pilietinės veiklos valanda.

29. Mokomosios mokinių bendrovės veikla įskaitoma kaip socialinė-pilietinė veikla tais atvejais, kai mokinių vykdomos iniciatyvos kuria socialinę ar pilietinę, ar aplinkosauginę, ar

bendruomeninę vertę, yra orientuotos į visuomenės poreikių tenkinimą ir apima mokinių refleksiją apie jų sukurtą poveikį bendruomenei.

30. Mokiniui, dalyvaujančiam Krašto apsaugos savanorių pajėgų pratybose ir pateikus dalyvavimą patvirtinantį dokumentą, ši veikla įskaitoma kaip socialinė-pilietinė veikla.

31. Organizuodamos ar planuodamos socialines-pilietines veiklas, mokyklos gali remtis 4K (aš kuriu, aš keičiu, aš su kitais, aš kitiems) modeliu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. V-1914 „Dėl 4K (aš kuriu, aš keičiu, aš su kitais, aš kitiems) modelio aprašo patvirtinimo“.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Klasių vadovai mokslo metų pradžioje mokinius pasirašytinai supažindina su Vilniaus lietuvių namų socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašu.

33. Socialinės-pilietinės veiklos priežiūrą vykdo Socializacijos skyriaus vedėjas.

34. 8, II ir IV gimnazijos klasės mokinys tik atlikęs socialinę-pilietinę veiklą yra laikomas baigusiu pagrindinio arba vidurinio ugdymo programą.

35. Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas, esant būtinybei, gali būti peržiūrimas ir koreguojamas.

**VILNIAUS LIETUVIŲ NAMŲ KLASĖS MOKINIO (-ĖS) (VARDAS IR PAVARDĖ)
202 –202 MOKSLO METŲ SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS PLANAVIMO LAPAS**

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS UŽDAVINIAI

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

PLANAS

Data	Socialinė-pilietinė veikla (veiklos apibūdinimas)	Valandų skaičius

Pastaba. Socialinė-pilietinė veikla planuojama / uždaviniai numatomi einamųjų mokslo metų pradžioje.